

Gemeente Overbetuwe: samenlevingsgericht, communicatief en betrouwbaar!

Een visie die richting geeft aan ons handelen in interactie met de samenleving.

Samenvatting

Inleiding

De gemeente Overbetuwe wil graag een samenlevingsgerichte, communicatieve en betrouwbare gemeente zijn. Om dat waar te kunnen maken, heeft de gemeente een 'visie op interactie met de samenleving' opgesteld, onder de titel Gemeente Overbetuwe: samenlevingsgericht, communicatief en betrouwbaar! De visie bevat uitgangspunten voor een goede relatie tussen de gemeente en de samenleving. In deze samenvatting leest u waarom de gemeente deze visie heeft opgesteld, wat de uitgangspunten zijn en welke rollen en verantwoordelijkheden er zijn in situaties waarin de samenleving en de gemeente elkaar tegenkomen. Ook geven we voorbeelden van organisatievormen van inwoners.

Waarom deze visie?

De veranderende rol van de overheid in de veranderende samenleving vraagt om een duidelijke visie. Ook de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport inzake burgerparticipatie en het amendement van de raad (dd. 3-9-19) vragen om een visie. De gemeente Overbetuwe wil de kracht van gemeenschappen centraal stellen, en inwoners het vertrouwen en de mogelijkheid bieden om samen oplossingen te bedenken. En de gemeente wil zich niet bemoeien met zaken waar ze niet over gaat. Een complexe opgave, die vraagt om duidelijke uitgangspunten.

Uitgangspunten voor de relatie van de gemeente Overbetuwe met de samenleving

In de visie op interactie hanteert de gemeente Overbetuwe 8 uitgangspunten voor het handelen van de gemeenteraad, college van burgemeester en wethouders en de medewerkers van de gemeente.

Uitgangspunten Gemeente Overbetuwe Samenlevingsgerichte en communicatieve gemeente	
1	Het gesprek met de samenleving is voor ons vanzelfsprekend. Het gesprek met onze inwoners, van mens tot mens, dat is wat ons inspireert. We denken en handelen hierbij vanuit mogelijkheden en vertrouwen.
2	De dorpsagenda van onze inwoners geeft richting aan ons handelen. Het algemeen belang staat centraal voor ons handelen. De leefomgeving van inwoners en hun dorpsagenda is daarbij de basis.
3	Inwoners en partners weten de gemeente te vinden; onze informatie is duidelijk. Onze inwoners en partners weten ons te vinden, en begrijpen wat de gemeente wel doet, en wat niet. We informeren betrokkenen over nieuw beleid, procedures of regelgeving.
4	We stimuleren innovatie en kijken vooruit. We dagen de samenleving uit om te komen met innovatieve en duurzame ideeën. We koesteren wat al goed is, delen successen, leren ervan en halen verhalen op.
Uitgangspunten Gemeente Overbetuwe Betrouwbare gemeente	
5	Het is steeds duidelijk wat onze rol is in relatie tot de samenleving. Als overheid hebben wij meerdere rollen in relatie tot de samenleving. We spreken met inwoners en andere betrokkenen steeds de rolverdeling en het eigenaarschap af.

6	Onze regelgeving gaat uit van de bedoeling. Doelregels zijn er op gericht een gewenste ontwikkeling te realiseren. Onze grondhouding is 'Ja, mits' in plaats van 'Nee, tenzij.'
7	Onze dienstverlening wordt door inwoners als kwalitatief goed ervaren. Ons streven is dat het voor onze partners en inwoners duidelijk is wat ze van de gemeente kunnen verwachten.
8	We gaan zorgvuldig en doelgericht om met gemeenschapsgeld. We hechten veel belang aan een zorgvuldige en doelgerichte besteding van gemeenschapsgeld. Onze besluitvorming is transparant en kenmerkt zich door integer handelen.

Eigenaarschap en rolverdeling

De gemeente voert wettelijke taken uit voor de samenleving, en de samenleving werkt zelf aan maatschappelijke kwesties, zonder inmenging van de overheid. Dit vraagt duidelijkheid over eigenaarschap: waar is de gemeente verantwoordelijk voor en waar zijn inwoners zelf 'eigenaar' van? Wie is initiatiefnemer, wie zijn de belanghebbenden, en wie is het bevoegd gezag? We maken onderscheid tussen verschillende type activiteiten. Het type activiteit geeft richting aan het contact van de gemeente met de samenleving.

Wie is eigenaar / verantwoordelijk	Type activiteit en interactievorm	Voorbeelden van activiteiten	Interactie tussen gemeente en samenleving
Inwoners zijn eigenaar	Type 1 Inwoners zijn eigenaar, gemeente heeft geen rol	bijvoorbeeld een buurtbarbecue	Gemeente heeft geen rol
	Type 2 Inwoners zijn eigenaar, gemeente faciliteert	bijvoorbeeld een bewonersinitiatief dat subsidie of advies vraagt	Gemeente gaat in gesprek, luistert en faciliteert
De gemeente is verantwoordelijk	Type 3 Gemeente is eigenaar en vraagt inwoners te participeren	bijvoorbeeld een nieuw beleidsplan van de gemeente	Gemeente vraagt en benut input van inwoners (inwonersparticipatie)
	Type 4 Gemeente is eigenaar en voert wettelijke taken uit	bijvoorbeeld het verstrekken van paspoorten of de handhaving van regels	Gemeente informeert betrokkenen duidelijk en actief

Bestaande organisatievormen van inwoners

Inwoners die zich georganiseerd hebben, zijn een belangrijke gesprekspartner voor de gemeente. Hieronder beschrijven we de belangrijkste organisatievormen van inwoners. Maar er zijn er natuurlijk meer, denk aan ondernemerscollectieven of andere samenwerkingsverbanden.

Bewonersoverlegorganisaties

Een bewonersoverlegorganisatie (BOO) is er voor alle inwoners van een dorp of wijk, beperkt zich niet tot één sector en heeft tot doel de leefbaarheid te vergroten. Een BOO kan verschillende functies hebben en is een verzamelterm voor organisaties als de dorpsraad, wijkraad, wijkvereniging, dorpscoöperatie, dorpsoverleg, etc. De gemeente Overbetuwe hecht veel waarde aan de inbreng van bewonersoverlegorganisaties, en biedt hen vanuit de gemeente een vaste gesprekspartner.

Bewonersoverlegorganisaties

Een bewonersoverlegorganisatie (BOO) is er voor alle inwoners van een dorp of wijk, beperkt zich niet tot één sector en heeft tot doel de leefbaarheid te vergroten. Een BOO kan verschillende functies hebben en is een verzamelterm voor organisaties als de dorpsraad, wijkraad, wijkvereniging, dorpscoöperatie, dorpsoverleg, etc. De gemeente Overbetuwe hecht veel waarde aan de inbreng van bewonersoverlegorganisaties, en biedt hen vanuit de gemeente een vaste gesprekspartner.

Dorpsagenda's

De gemeente Overbetuwe stimuleert dat dorpen hun eigen agenda opstellen, waar ze zelf eigenaar van zijn. Hierdoor versterkt de samenhang in een dorp of wijk. Een dorpsagenda gaat over leefbaarheid en de ontwikkeling van een dorp. Samen met het dorp kijkt de gemeente naar de agenda: wat doen inwoners zelf, wat is aan de gemeente en wat is aan anderen?

Bewonersinitiatieven en (belangen)verenigingen

Ook bewonersinitiatieven en andere georganiseerde verbanden van inwoners (zoals verenigingen) zijn een belangrijke gesprekspartner voor de gemeente. De gemeente spant zich in dat de initiatiefnemers zich gehoord voelen.

Tot slot

Deze visie is aanleiding om succesvolle interactievormen die we in gang hebben gezet goed te borgen, maar ook om zaken echt anders te doen. Vanuit de ervaringen in de praktijk en in interactie met de samenleving zullen we dit steeds weer verder laden en delen. De volledige versie van de visie is beschikbaar via de gemeente Overbetuwe, onder nummer 20bij07382.

September 2020